FITXA D'ASSIGNATURA

Història i teoria de la literatura dramàtica 3

PLA DOCENT: Grau en Ensenyaments Artístics Superiors d'Art Dramàtic

ESPECIALITAT: Direcció escènica i Dramatúrgia

CURS: Segon

MATÈRIA: Història i teoria de la literatura dramàtica

DADES GENERALS

CODI	0204	
NOM	Història i teoria de la literatura dramàtica 3	
TIPUS	OBLIGATÒRIA	
CURS I PERÍODE SEMESTRAL D'IMPARTICIÓ	SEGON CURS - PRIMER SEMESTRE	
CRÈDITS ECTS I NOMBRE D'HORES	3 crèdits ECTS / 75 hores	
DESGLOSSAMENT	TOTAL	75 hores
	Treball pràctic presencial	37,5 hores
	Memòries i lectures	25 hores
	Treball autònom	12,5 hores
PROFESSORAT	Consulteu la web del centre	
REQUISITS PREVIS DE MATRICULACIÓ I ORIENTACIONS	Per a matricular-se a l'assignatura d'Història i teoria de la literatura dramàtica 3 caldrà haver superat, prèviament, les assignatures d'Història i teoria de la literatura dramàtica 1 i d'Història i teoria i de la literatura dramàtica 2.	

COMPETÈNCIES

MATÈRIA: HISTÒRIA I TEORIA DE LA LITERATURA DRAMÀTICA 3												
ASSIGNATURA	**COMPETÈNCIES**											
	T-01	T-02	T-08	T-12	T-13	T-14	T-15	T-17	G-01	G-03	EDD-04	EDD-05
Història i teoria de la literatura dramàtica 1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Història i teoria de la literatura dramàtica 2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Història i teoria de la literatura dramàtica 3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Història i teoria de la literatura dramàtica 4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

LLEGENDA COMPETÈNCIES:

T-01 Organitzar i planificar el treball de forma eficient i motivadora.

T-02 Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.

T-08 Desenvolupar raonada i críticament idees i arguments.

T-12 Adaptar-se, en condicions de competitivitat als canvis culturals, socials i artístics i als avenços que es produeixen en l'àmbit professional, i seleccionar els camins adequats de formació continuada.

T-13 Cercar l'excel·lència i la qualitat en la seva activitat professional.

T-14 Dominar la metodologia d'investigació en la generació de projectes, idees i solucions viables.

T-15 Treballar de forma autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit emprenedor en l'exercici professional.

T-17 Contribuir amb la seva activitat professional a la sensibilitat social de la importància del patrimoni cultural, la seva incidència en els diferents àmbits i la seva capacitat de generar valors significatius.

G-01 Fomentar l'autonomia i autorregulació en l'àmbit del coneixement, les emocions, les actituds i les conductes; mostrant independència en la recollida, anàlisi, i síntesi de la informació, en el desenvolupament de les idees i arguments d'una forma crítica i en la seva capacitat per a automotivar-se i organitzar-se en els processos creatius.

G-03 Potenciar la consciència crítica, aplicant una visió constructiva al treball de si mateix i dels altres, desenvolupant una ètica professional que estableixi una relació adequada entre els mitjans que utilitza i les finalitats que persegueix.

E.DD-04 Investigar per a concebre i fonamentar el procés creatiu personal, tant en allò referent a la metodologia de treball com a la renovació estètica.

E.DD-05 Estudiar el fet escènic a partir de diferents mètodes.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

MATÈRIA: HISTÒRIA I TEORIA DE LA LITERATURA DRAMÀTICA 3								
ASSIGNATURA	**APRENENTATGES**							
	A-01	A-02	A-03	A-04	A-05	A-06	A-07	A-08
Història i teoria de la literatura dramàtica 1	X	X	X	X	X	X	X	X
Història i teoria de la literatura dramàtica 2	X	X	X	X	X	X	X	X
Història i teoria de la literatura dramàtica 3	X	X	X	X	X	X	X	X
Història i teoria de la literatura dramàtica 4	X	X	X	X	X	X	X	X

LLEGENDA APRENENTATGES:

A-1 Coneixement estructurat de la història de la literatura dramàtica en relació a l'estètica i la història del teatre des de la Grècia clàssica fins el present.

A-2 Capacitat de reconèixer les principals obres dramàtiques universals (situant-les en l'època, el país, l'escola de la que formen part).

A-3 Coneixement directe de totes les obres que han donat termes que formen part del vocabulari habitual de la professió (conceptes precisos per a qualsevol professional del teatre com poden ser els que agrupen personatges com Èdip, Medea, Lady Macbeth, Tartuf, Faust, Don Juan, Mare Coratge, Godot, etc., formen part dels codis habituals dels professionals en qualsevol sala d'assaig).

A-4 Capacitat d'analitzar, en el seu propi context socio-històric, qualsevol obra dramàtica.

A-5 Capacitat de relacionar qualsevol obra dramàtica amb l'estètica de l'època i els hàbits intel·lectuals del públic.

A-6 Capacitat de relacionar una obra dramàtica amb l'estructura de producció de l'època en què sorgeix.

A-7 Capacitat d'interrogar-se sobre la influència que han tingut els corrents de pensament d'una època sobre la literatura dramàtica.

A-8 Capacitat de plantejar-se la idea de reactivar un clàssic per a un públic diferent al de l'època en la qual va sorgir i portar-lo al present (amb el que suposa de canvis en tots els aspectes del procés d'emissió-recepció).

BLOCS TEMÀTICS

Pel que fa a la literatura dramàtica, els segles XIX i XX mantenen entre ells (i especialment als ulls de l'alumnat actual), o bé distàncies gairebé insuperables (com és el cas d'una bona part del romanticisme), o bé una proximitat (com és el cas del realisme i el naturalisme) que aconsella mantenir la continuïtat i les successives crisis d'aquesta continuïtat a l'hora d'abordar-los. El veritable trencament es produeix després de la Segona Guerra Mundial per molts motius (socioeconòmics, ideològics, filosòfics -tots ells com a seqüeles de la guerra-, però també per la definitiva implantació del cinema i les arts de reproducció tècnica, el boom econòmic dels 50-60 o la revolució dels costums i de l'art amb l'esclat de la revolta del sector jove a partir dels anys 60).

1. L'Europa de la Revolució
2. Pre-romanticisme: *Sturm und Drang* (Goethe i Schiller)
3. El romanticisme a França: Víctor Hugo i la batalla d'*Hernani*
4. El realisme com a reacció al romanticisme
5. Andrè Antoine i el Teatre Lliure
6. Emile Zola
7. Henrik Ibsen
8. August Strindberg
9. Anton Txekhov
10. El simbolisme: Maurice Maeterlinck
11. Alfred Jarry i la *patafísica*
12. L'expressionisme alemany i l'esclat de la Primera Guerra Mundial
13. Valle-Inclán i *l'esperpent*
14. El naixement del cinema i les conseqüències per al teatre

ACTIVITATS D'APRENENTATGE I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA

1. Classes presencials teòriques on s'expliquin els conceptes fonamentals de l'assignatura. La teoria, però, no sols no exclou la pràctica sinó que només pot fonamentar-se sobre ella.
2. Lectures d'obres sobre història de la literatura dramàtica.
3. Treball de lectura de textos de cada una de les èpoques tractades.
4. Treball pràctic d'anàlisi dramatúrgic dels diferents textos seleccionats.
5. Assistència a espectacles teatrals relacionats amb l'època (en directe sempre que sigui possible, o, en cas contrari, en filmacions de grans muntatges escènics).
6. Exercicis de reactualització d'obres clàssiques amb l'objectiu de mantenir sempre l'atenció sobre la finalitat real de la carrera que es la creació escènica contemporània.

AVALUACIÓ ACREDITATIVA DELS APRENENTATGES

Instruments específics d'avaluació que acaben oferint una nota mitja ponderada són:

1.	El rendiment a les classes durant tot el semestre i l'adquisició dels conceptes específics del curs, valorant especialment l'equilibri entre els coneixements adquirits i la capacitat d'aplicar-los al fet teatral en treballs pràctics.	30%
2.	Assistència i participació en els debats al voltant d'obres concretes que s'analitzin durant les classes.	10%
3.	Realització i qualitat dels treballs entregats.	30%
4.	Examen a final del semestre que avaluï el domini adquirit sobre els conceptes de l'assignatura.	30%

.

FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

1. Ackerman, Alan, & Puchner, Martin: *Against theatre. Creative destructions on the modernist stage*. Palgrave MacMillan. New York, 2007.
2. Artaud, Antonin: *El teatro y su doble.* Edhasa, Barcelona, 2001.
3. Brustein, Robert: *The theatre of Revolt. An approach to the modern drama.* Methuen & Co LTD. Londres, 1964.
4. Counsell, Colin: *Signs of Performance. An introduction to twentieth-century theatre.* Routledge. London, 1996.
5. Cruciani, Fabrizio, e Falletti, Clelia (editors): *Civiltà teatrale nel XX secolo.* Società editrice il Mulino. Bologna, 1986.
6. Deak, Frantisek: *Symbolist theater. The formation of an avant-garde.* PAJ Books, Baltimore, 1993.
7. Deshoullières, Cristophe: *Le théâtre au XXe siècle.* Bordas. Paris, 1989.
8. Dort, Bernard: *Lecture de Brecht*. Editions du Soleil. París, 1960.
9. Dort, Bernard: *Tendencias del teatro actual*. Editorial Fundamentos. Madrid, 1975.
10. Dubatti, Jorge: *Concepciones de teatro. Poéticas teatrales y bases epistemológicas.* Ediciones Colihue S.R.L. Buenos Aires, 2009.
11. Ewen, Frederick: *Bertolt Brecht. Su vida, su obra, su época*. Adriana Hidalgo Editora. Buenos Aires, 2001.
12. Gonzáles Gómez, Jesús: *Teatro y surrealismo.* Ediciones Laiovento. Ames (Galicia), 1999.
13. García Templado, José: *El teatro romántico.* Grupo Anaya S.A. Madrid, 1991.
14. Harding, James M. (editor): *Contours of the Theatrical Avant-Garde. Performance and textuality.* The University of Michigan Press. Michigan, 2000.
15. Hormigón, Juan Antonio (editor): *Brecht y el realismo dialéctico*. Alberto Corazón. Madrid, 1975.
16. Nietzsche, Friedrich: *El naixement de la tragèdia*. Adesiara Editorial, Barcelona, 2011.
17. Salvagt, Ricard: *Historia del teatro moderno.Los inicios de la nueva objetividad.* Ediciones Península. Barcelona, 1981.
18. Styan, J.L. *Modern drama in theory and practice 1. Realism and* Naturalism. Cambridge University Press. Cambridge, 1981.
19. Styan, J.L. Modern drama in theory and practice 1. Symbolism, surrealism and the Absurd. Cambridge University Press. Cambridge, 1981.
20. Styan, J.L. Modern drama in theory and practice 1. Expressionism and Epic Theatre. Cambridge University Press. Cambridge, 1981.
21. Szondi, Peter: Teoría del drama moderno (1880-1950). Tentativa sobre lo trágico. Editorial Dykinson S.L. Madrid, 2011.
22. Thomson, Peter, & Sacks, Glendyr: The Cambridge companion to Brecht. Cambridge University Press. Cambridge, 1994.
23. Ubersfeld, Anne: le drame romantique. Éditions Belin. París, 1993.
24. Wellwarth, George E.: Teatro de protesta y paradoja. La evolución del teatro de vanguardia.. Editorial Lumen. Barcelona, 1996.

BIBLIOGRAFIA GENERAL:

1. Armstrong, Karen: Breve historia del mito. Ediciones la Salamandra, Barcelona, 2005.
2. Beardsley, Monroe C., y Hospers, John: Estética. Historia y fundamentos. Ediciones Càtedra S.A., Madrid, 1980.
3. Berthold, Margot: Historia social del teatro. Ediciones Guadarrama, Madrid, 1974.
4. Carlson, Marvin: Theories of the theatre. A historical and critical survey, from the Greeks to the present. Cornell University Press. Ithaca and London, 1993.
5. Chancerel, Léon: Storia del teatro. Panorama dalle origini ai nostri giorni. Bulzoni Editore. Roma, 1967.

6. Nicoll, Allardyce: Historia del teatro mundial. Desde esquilo a Anouilh. Aguilar S. A. de Ediciones. Madrid, 1964.
7. Melendres, Jaume: La teoria teatral. Un viatge a través del pensament teatral. Institut d'Edicions de la Diputació de Barcelona. Barcelona, 2006.
8. Oliva, César, y Torres Monreal, Francisco: Història básica del arte escénico. Ediciones Cátedra, Madrid, 1994.
9. Pandolfi, Vito: Història del Teatre I, II y III. Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona, Barcelona, 1989.
10. Valverde, José María: Breve historia y antología de la estética. Editorial Ariel S.A., Barcelona, 2003.

Última revisió: Novembre 2025